

Valtuustoaloite: Ei Puskiaisten moottoritietä

Kaupunginvaltuusto 14.11.2022 § 137

”Pirkanmaan ELY-keskus päätti 14.9.2022 jatkaa valtatie 3:n hankesuunnittelua niin sanotun Puskiaisten moottoritien vaihtoehdon (VE1) mukaisesti. Vaihtoehtona olisi ollut nykyisen valtatielinjauksen kehittäminen, jolloin Pirkkalan Taaporinvuoren ja Kurikkakallion arvokkaat luontokohteet säilyisivät suosittuina luonto- ja virkistysalueina.

Hanke on voimakkaasti ristiriidassa niiden ympäristötavoitteiden kanssa, joihin Pirkanmaa ja sen kunnat ovat sitoutuneet. Moottoritie tuhoaisi Pirkkalan ja Lempäälän välisen laajan, yhtenäisen metsäalueen, monimuotoisen lajiston sekä suositun virkistysalueen lopullisesti. Hanke aiheuttaisi alueen herkille vesistöille kuten Lempäälän Matojärvelle, Kaitajärvelle, Rajajärvelle ja Pikku-Rajajärvelle kohtalaista tai jopa suurta haittaa. Lähiluonnon ja metsien merkitystä asukkaiden hyvinvoinnille, terveydelle ja ympäristön viihtyisyydelle ei voi olla korostamatta liikaa. Helposti saavutettava lähiluonto on kaikille alueen kunnille arvokas vetovoimatekijä.

Puskiaisten moottoritie on 185 miljoonan euron hanke, joka toisi vain 4 minuutin ajansäästön Tampereen kaupunkiseudun länteen ohittavaan liikenteeseen. ELY-keskuksen käyttämä liikenteen Talli-mallinnus ei myöskään ota huomioon panostuksia joukkoliikenteeseen, lähijuniin ja ratikkareitteihin, eikä niiden tuomia merkittäviä vaikutuksia liikenteen kulkutapamuotoihin. Tampereella raitiotie on jo ylittänyt sille asetetut käyttäjämäärätavoitteet. Lähijunien ja ratikoiden avulla liikenne tulee siirtymään enemmän raiteille koko kaupunkiseudulla. Siksi valtion rajalliset investointipanostukset liikenteeseen tulisivat keskittää nykyisten tielinjausten hoitoon, raideliikenteeseen sekä joukkoliikenteen kehittämiseen.

ELY-keskus perustelee päätöstään maakuntakaavan tavoitteiden toteutumisella. Asia ei ole kuitenkaan niin yksiselitteinen. Hankkeelle tehty ympäristövaikutusten arviointi on tuonut lisätietoa hankkeen ympäristölle merkittävästi haitallisista vaikutuksista: Puskiaisten moottoritie on huonoin vaihtoehto kolmesta tarkastellusta vaihtoehdosta. Siksi myös nykyistä maakuntakaavaa tulisi tarkastella uudelleen.

Me aloitteen allekirjoittajat esitämme, että ELY-keskuksen pyytäessä lausuntoa Puskiaisten moottoritien yleissuunnitelmasta keväällä 2023, Ylöjärven kaupunki esittää hankkeen hylkäämistä, sekä pyytää ELY-keskusta palaamaan nykyisen valtatie 3:n linjauksen kehittämiseen. Samalla esitämme, että myös Ylöjärven kaupunki pidättäytyy omalta osaltaan kaikesta kunnallisen maankäytön edistämisestä Puskiaisten moottoritien vaihtoehdon mukaisesti. Samalla vanha tielinjaus tulee ottaa tulevan maakuntakaavan päivityksen pohjaksi.

Tämä aloite jätetään Tampereen kaupunkiseudun kunnissa samansisältöisenä loka-marraskuun aikana.

Jenni Kiiskinen ym.”

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää em. valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen hallinto- ja talouspalveluille ja kaavoitus- ja maankäyttöpalveluille lausuntoa varten.
Päätös	Hyväksyttiin.

Kaavoitus- ja maankäyttöpalvelut

Valtuustoaloitteessa esitetään, että ELY-keskuksen pyytäessä lausuntoa Puskiaisten moottoritien yleissuunnitelmasta keväällä 2023, Ylöjärven kaupunki esittäisi hankkeen hylkäämistä, sekä pyytää ELY-keskusta palaamaan nykyisen valtatie linjauksen kehittämiseen. Samalla aloitteessa esitetään, että myös Ylöjärven kaupunki pidättäytyy omalta osaltaan kaikesta kunnallisen maankäytön edistämisestä Puskiaisten moottoritien vaihtoehdon mukaisesti. Samalla vanha tielinjaus tulee ottaa tulevan maakuntakaavan päivityksen pohjaksi. Pirkanmaan ELY-keskus päätti 14.9.2022 jatkaa valtatie 3:n hankesuunnittelua niin sanotun Puskiaisten moottoritien vaihtoehdon (VE1) mukaisesti. Vaihtoehtona olisi ollut nykyisen valtatie linjauksen kehittäminen, jolloin Pirkkalan Taaporinvuoren ja Kurikkakallion arvokkaat luontokohteet säilyisivät suosittuina luonto- ja virkistysalueina.

Vastaus alotteeseen.

Valtatie 3 parantaminen välillä Lempäälä – Pirkkala sisältyy Pirkanmaan ELY-keskuksen suunnitteluhankkeisiin. Hankkeen tarkoituksena on kehittää Tampereen kaupunkiseudun ja valtakunnallisen päätieverkon keskeisiä liikenneyhteyksiä ja parantaa liikkumisen turvallisuutta ja sujuvuutta. Suunnittelun vaihtoehtoja arvioitiin ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA) vuosina 2019–2022. Hankkeen suunnittelua on jatkettu yleissuunnitelman laatimisella, jossa ratkaisuja tarkennetaan. Yleissuunnittelussa valtatie 3 viedään uuteen tielinjaukseen Lempäälän ja Pirkkalan välillä noin 10 kilometrin matkalla eli niin kutsuttuun Puskiaisten oikaisuun. Samaan suunnittelukokonaisuuteen kuuluu Tampereen kaupunkiseudun 2-kehä.

Alkuperäisenä aikataulutavoitteena on ollut yleissuunnitelman hyväksyminen vuoden 2023 loppuun mennessä. Yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman hallinnollisessa käsittelyssä noudatetaan maantielain ja -asetuksen mukaista menettelyä. Ennen yleissuunnitelman hallinnollista hyväksymistä Pirkanmaan ELY-keskus asettaa yleissuunnitelman nähtäville ja pyytää siitä kunnilta lausunnot. Näillä näkymin yleissuunnitelmaan nähtävilläolo sijoittuu loppuvuoteen 2023. Yleissuunnitelmasta on tarkoitus lausua mikäli lausuntopyyntöä Ylöjärveltä pyydetään. Nähtävilläolon jälkeen ELY-keskus käsittelee lausunnot ja muistutukset, tekee suunnitelmiin mahdolliset tarkistukset sekä hyväksymisesityksen Liikennevirastolle.

Liikennematkaisu on tutkittu ja valmisteltu maakuntakaavoituksen yhteydessä. Hanke sisältyy Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 tavoitteisiin. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kunnan on otettava maakuntakaava huomioon laadittaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa. Viranomaisten on suunniteltaessa alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta otettava maakuntakaavaa huomioon, pyrittävä edistämään kaavan toteutumista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista (MRL 32, 39§). Mahdollisen uuden vaihemaakuntakaavan laatimisesta päättää maakuntavaltuusto. Valtuusto koostuu Pirkanmaan liiton alueen päätöksentekijöistä. Pirkanmaan liitossa on vireillä vaihemaakuntakaava, jonka teemana ovat elonkirjo ja energia. Vaihemaakuntakaavalla täydennetään ja muutetaan voimassa olevia Pirkanmaan maakuntakaavaa 2040 (hyväksytty. 27.3.2017) ja Keski-Suomen maakuntakaavaa (hyväksytty. 1.12.2017). Kaavan luonnosvaiheen kuuleminen on päättynyt kesällä. Kaavalla ei oteta kantaa vt 3 suunnitteluun.

Yhteenvedona. Yleissuunnitteluvaiheessa määritellään tien likimääräinen paikka ja tilantarve sekä suhde ympäröivään maankäyttöön. Hankkeen yksityiskohtaisempi suunnittelu tehdään yleissuunnitelmaa seuraavassa tiesuunnitelmaperusteisessa. Laadittavat selvitykset ja arvioinnit tarkentuvat suunnittelun edetessä. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti maakuntakaava on ohjeena laadittaessa yleis- tai asemakaavaa. Maakuntavaltuusto päättää maakuntakaavoista ja niiden käynnistämisestä. Ylöjärven kaupunki päättää kuntakaavoituksesta, kuten osayleiskaavoista ja asemakaavoista. Ylöjärvellä ei ole vireillä tai tulossa olevia kaavoja, joilla olisi vaikutusta esitettyyn yleissuunnitteluun.

Hallinto- ja talouspalvelut yhtyy kaavoitus- ja maankäyttöpalveluiden em. lausuntoon.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy hallinto- ja talouspalveluiden ja kaavoitus- ja maankäyttöpalveluiden lausunnon vastauksena aloitteeseen.
Päätös	Hyväksyttiin.
Kaupunginvaltuusto 09.10.2023 § 89 772/10.03.01.00/2022	
Kaupunginhallitus ehdottaa	Kaupunginvaltuusto hyväksyy hallinto- ja talouspalveluiden ja kaavoitus- ja maankäyttöpalveluiden lausunnon vastauksena aloitteeseen.
Päätös	Hyväksyttiin.